

בְּצִלְאֵל הָיָה מְצַרְף אוֹתָן אוֹתוֹת,
וּבסוּד כָּל צָרוּף וְצָרוּף הָיָה עוֹשֶׂה
אֲמָנוּת. וְכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה שֶׁל
הַמִּשְׁכָּן, בְּכָל צָרוּף הָיָה עוֹשֶׂה
אֲמָנוּת אַחַת, וְכָל מֵה שֶׁרְאוּי לָהּ.
וְכֵן בְּכָל מַעֲשֵׂי הַמִּשְׁכָּן וְכָל אוֹתָם
הַפְּרָקִים וְהַתְּקוּנִים שֶׁל הַמִּשְׁכָּן,
הַכֹּל הָיָה בְּצָרוּף אוֹתוֹת הַשָּׁם
הַקָּדוֹשׁ.

וּבְשָׂבָא לְהַקִּימוֹ, לֹא יָכוֹל הָיָה
לְהַקִּימוֹ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שֶׁהִרְצוֹן שְׁעוּלָה עַל אוֹתָן
הָאוֹתוֹת לֹא נִמְסַר אֶלָּא לְמִשְׁה
לְבָדוֹ, וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ הִרְצוֹן
שְׁעוּלָה לְאוֹתָן אוֹתוֹת, וְעַל פֶּן
הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן עַל יָדוֹ, שֶׁפְּתוּב
וַיִּקָּם מִשְׁה. וַיִּתֵּן מִשְׁה. וַיִּשֶׁם
מִשְׁה. וּבְצִלְאֵל לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וְלֹא
יָכוֹל הָיָה לְהַעֲמִידוֹ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַחֲרָיו וְאָמַר,
(תהלים כא) ה' בְּעֶזְרְךָ יִשְׁמַח מְלֶךְ
וּבִישׁוּעַתְךָ מִה יִגִּיל מְאֹד תִּפְאוֹת
לְבוֹ וְגוֹ', חַיִּים שָׂאֵל מִמֶּךָ וְגוֹ'.
אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֹא אָמַר דָּוִד אֶלָּא
עַל תְּשׁוּבַתְהָ שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁמֵּחַ אוֹתָהּ
בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאוֹת עוֹ,
שֶׁפְּתוּב (שם כט) ה' עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן
וְגוֹ'. יִשְׁמַח מְלֶךְ - זֶה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא (וּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) שֶׁנִּקְרָא
מְלֶךְ, שֶׁפְּתוּב (דברים לג) וַיְהִי
בִישְׁרוֹן מְלֶךְ.

וּבִישׁוּעַתְךָ מִה יִגִּיל מְאֹד - זוֹ
יְשׁוּעַת הַיָּמִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים
ט) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי וַתּוֹשַׁע
לוֹ יָמִינוֹ. (דְּבָר אַחֵר) מִה יִגִּיל מְאֹד,
' יִתְרָה, וְזֶהוּ סוּד בְּרִית הַקְּדוּשׁ,
שֶׁהוּא שְׂמִיחַת הַכֹּל (שְׁלֵחַ), וְהַכֹּל
נֶאֱמַר עַל הַמְּלֶךְ הַזֶּה.

חַיִּים שָׂאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לוֹ אַרְךָ
יָמִים עוֹלָם וְעַד. מִכָּאן לְמַדְנוּ
שֶׁלְדוֹד הַמְּלֶךְ לֹא הָיוּ חַיִּים כָּלֵל,
פָּרַט לְזֶה שֶׁאָדָם הִרְאִישׁוֹן נִתֵּן לוֹ
מִשְׁלוֹ. וְהָרִי בְּאוֹרֵהָ, שֶׁדוֹד הַמְּלֶךְ

בְּצִלְאֵל הָיָה מְצַרְף אֵינּוֹן אֲתוּוֹן, וּבְרָזָא דְכָל
צָרוּפָא וְצָרוּפָא הָוּה עֲבִיד אוֹמְנוּתָא.
וְכָל עֲבִידָא וְעֲבִידָא דְמִשְׁכְּנָא, בְּכָל צָרוּפָא
הָוּה עֲבִיד חַד אוֹמְנוֹ, וְכָל מֵה דְאַתְחַזִּי לִיה.
וְכֵן בְּכָל עֲבִידָאן דְמִשְׁכְּנָא, וְכָל אֵינּוֹן שְׁיִיפִין
וְתַקּוּנִין דְמִשְׁכְּנָא, כִּלְאֵ הָוּה בְּצָרוּפָא דְאַתּוּוֹן
דְשָׂמָא קְדִישָׁא.

וְכֵן אַתָּא לְאַקְמָא לִיה, לֹא הָוּה יָכִיל לְמִיקָם
לִיה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דִּרְעוּתָא דְסָלִיק
עַל אֵינּוֹן אֲתוּוֹן, לֹא אַתְמַסַּר אֶלָּא לְמִשְׁה
בְּלַחֲדוּדִי, וְאִיהוּ הָוּה יָדַע הַהוּא רְעוּתָא דְסָלִיק
לְאֵינּוֹן אֲתוּוֹן, וְעַל דָּא (דף רל"ה ע"א) אַתְקָם
מִשְׁכְּנָא עַל יְדֵיהּ, דְכִתְיִב וַיִּקָּם מִשְׁה. וַיִּתֵּן
מִשְׁה. וַיִּשֶׁם מִשְׁה. וּבְצִלְאֵל לֹא הָוּה יָדַע, וְלֹא
הָוּה יָכִיל לְמִיקָם לִיה.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַבְתְּרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כא) יִי
בְּעֶזְרְךָ יִשְׁמַח מְלֶךְ וּבִישׁוּעַתְךָ מִה יִגִּיל
מְאֹד תִּפְאוֹת לְבוֹ וְגוֹ', חַיִּים שָׂאֵל מִמֶּךָ וְגוֹ',
שִׁירְתָּא דָּא לֹא אָמַר לָהּ דָּוִד, אֶלָּא עַל
תּוֹשְׁבַחְתָּא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
חֲדַי לָהּ בְּחִידוֹ דְאוֹרֵייתָא, דְאַקְרִי עוֹ, דְכִתְיִב,
(תהלים כט) יִי עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן וְגוֹ'. יִשְׁמַח מְלֶךְ: דָּא
קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) דְאַתְקָרִי מְלֶךְ,
דְכִתְיִב, (דברים לג) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מְלֶךְ.

וּבִישׁוּעַתְךָ מִה יִגִּיל מְאֹד, דָּא יְשׁוּעָה דִימִינָא,
כְּמֵה דְאַתְּ אָמַר (תהלים ט) הוֹשִׁיעָה
יְמִינְךָ וְעַנְנִי. וַתּוֹשַׁע לוֹ יָמִינוֹ. (דְּבָר אַחֵר) מִה יִגִּיל
מְאֹד, ' יִתְרָה, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְבְּרִית קְיָיְמָא
קְדִישָׁא, דְאִיהוּ חֲדוּה דְכִלְאֵ (דִּילָהּ), וְכִלְאֵ עַל
הַאי מְלֶךְ אַתְמַר.

חַיִּים שָׂאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לוֹ אַרְךָ יָמִים עוֹלָם
וְעַד. מִהְּכָא אוֹלִיפְנָא, דְדוֹד מְלָפָא לֹא
הָוּה לִיה חַיִּים כָּלֵל, בַּר דְּאָדָם קְדִמָּאָה יְהִב